

КОХАННЯ ЧЕКАЄ ТЕБЕ
НА ОСТАНЬОМУ ПОВЕРСІ

Діловий візит до Нью-Йорка успішного молодого бізнесмена з Делі збігся з початком дивних подій у житті мешканців будинку № 12 на П'ятій авеню. Чи, може, це зовсім не збіг?.. Старовинний механічний ліфт. Загадковий молодий ліфтер Санджай. Однак Хлоя, квартирантка з дев'ятого поверху, і не здогадується, ким насправді є новий ліфтер. Як не знає й про те, що він ладен віддати всі скарби світу, аби знову опинитися на дев'ятому поверсі. Відчинити двері, зазирнути їй в очі й промовити: «Я все життя шукав таку, як ти». Між ними — вісім поверхів, одна маленька таємниця й бурхливе, сповнене несподіванок життя...

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-6277-5

9 786171 262775

МАРК ЛЕВІ
ТАКА, ЯК ТИ

МАРК ЛЕВІ

ТАКА,
ЯК ТИ

РОМАН

MARK LEVI

UNE FILLE
COMME ELLE

Roman

МАРК ЛЕВІ

ТАКА, ЯК ТИ

Роман

ХАРКІВ **КЛУБ**
2019 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.133.1
ЛЗ6

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Levy M. Une fille comme elle : Roman / Marc Levy. — Paris :
Robert Laffont / Versilio, 2018. — 384 p.

www.marclevy.info

Переклад з французької *Катерини Пітик*

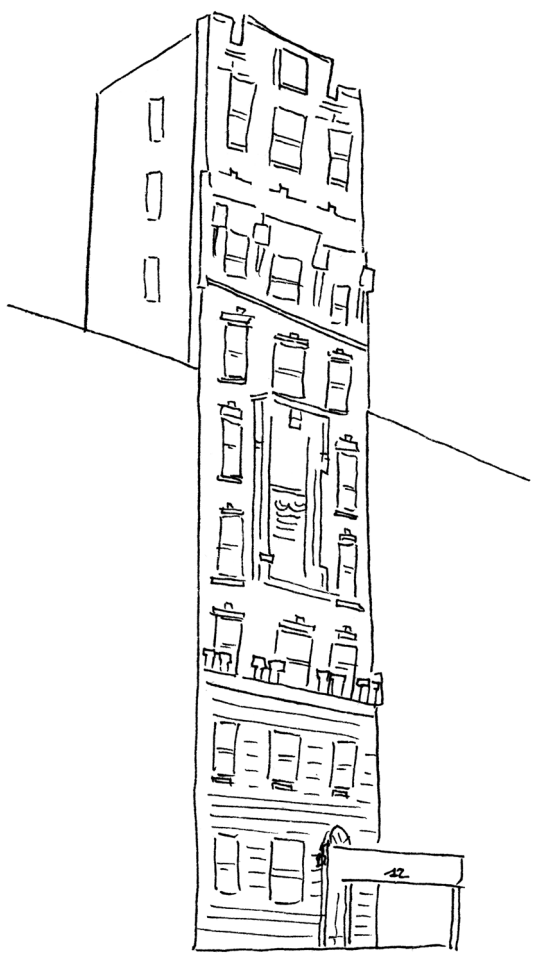
Художник *Полін Левек (Pauline Lévêque)*

Дизайнер обкладинки

ISBN 978-617-12-6277-5
ISBN 978-2-221-15786-2 (фр.)

© Marc Levy/Versilio, 2018
International Rights Manage-
ment: Susanna Lea Associates
© Hemiro Ltd, видання україн-
ською мовою, 2019
© Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», переклад
і художнє оформлення, 2019

*Тобі, моя давня спільнице.
Дітям, які щомиті тішать мене*

Мій щоденник, день за днем

День, коли мій годинник спинився

Спершу цей запах, ніби під час феєрверку, а потім — темрява, що огортає ніч, коли згасає останній букет спалахів.

Пригадую, як я підняла повіки й побачила батькові очі, сповнені гніву та сліз. Потім тато й мама опинилися поруч, тримаючись пліч-о-пліч, — картина настільки неправдоподібна, аж я подумала, що морфій зіграв зі мною жарт.

Медсестра міряла мій тиск. Часом, засинаючи ввечері, я знову бачу її обличчя. Іноді моєю посмішкою захоплювалися; друзі казали, що вона додає мені шарму. Однак усміх Меггі незрівнянний. Люди, що зустрічають її за межами лікарні, бачать лише жінку з пишними формами, але ті, хто з нею знайомий, знають: у цьому тілі ховається величезне серце. І хай тільки хтось наважиться сказати, що лише стрункі дівчата вродливі.

Джуліус стояв, притулившись до дверей. Від серйозності його погляду мені стало страшно. Щойно він це зауважив, як риси його обличчя пом'якшилися. Я хотіла б пожартувати, кинути гостре слівце, аби всі розслабилися. Наприклад, я могла б запитати, чи виграла перегони. Певна, тата б це розсмішило, хоча, може, й ні. Та ні звуку не зірвалося з моїх вуст — і я по-справжньому злякалася. Меггі мене втішала, пояснювала, що мені в горло вставлено трубку, тож не варто намагатися ні говорити, ні ковтати. Тепер, щойно я прийшла до тями, мене збиралися приспати. Мені вже зовсім не хотілося смішити батька.

Хлоя

Того пізнього пообіддя, коли для Діпака тільки починалася година пік, він уже здійснив три поїздки. Спершу — на восьмий поверх і назад, щоб підняти містера Вільямса, хронікера каналу «Фокс ньюс». Потім відвіз донизу містера Грумлата — бухгалтера, офіс якого розташувався на другому поверсі. А тепер Діпак прямує на сьомий поверх у товаристві золотистого ретривера Клерків, французької пари. Їхня покоївка забере пса на сходовому майданчику і вручить чоловікові десятидоларову банкноту, яку той передасть виховальнику собак, що чекає на гонорар у вестибюлі.

Діпак зиркнув на годинник: невдовзі його викличе місіс Коллінс. Вдовиця ретельно перевірить, чи зачинила двері на потрібний замок — ніби хто-небудь здатен прошмигнути в будинок, не зустрівшись із Діпаком. Але примхи мешканців будинку № 12 на П'ятій авеню є частиною його повсякдення; більше того, з них воно й складається.

Допомігши місіс Коллінс витягти ключа із замкової шпарини, ліфтер провів її на перший поверх, а тоді прожогом піднявся на другий. Міс Хлоя чекає біля ґратки і, всміхаючись, вітає його. Певно, вона народилася з усмішкою на вустах. Заїхавши до ліфта, дівчина запитує в Діпака, як минув його день, на що той відповідає:

— Зі злетами й падіннями, міс.

Зупинити кабінку чітко на рівні сходового майданчика — справжнє мистецтво. Діпак здатен зробити це навіть із заплющеними очима, але коли він підвозить міс Хлою з її кабінету на другому поверсі до квартири на дев'ятому, то працює особливо старанно.

— Міс піде кудись цього вечора? — запитує Діпак.

У цьому запитанні немає нічого неввічливого: він лиш має попередити нічного колегу, якщо міс Хлої знадобляться його послуги.

— Ні, прийму гарячу ванну — і бігом у ліжко. Батько вдома?

— Ви дізнаєтесь про це, щойно потрапите до себе, — відповідає він.

Діпак сповідує дві релігії: індуїзм і тактовність. Він працює ліфтером у цій розкішній будівлі на П'ятій авеню вже тридцять дев'ять років і ще жодного разу не видав ні крихти інформації щодо приходів чи виходів своїх роботодавців — особливо їхнім рідним.

Кам'яний будинок № 12 на П'ятій авеню сягає заввишки дев'яти поверхів, на кожному з яких розташовано по квартирі. Винятком є хіба що другий, де містяться два офіси. Діпак відвідує кожен поверх у середньому п'ять разів на день. Зважаючи на висоту між ними, чоловік проїжджає за рік 594 кілометри. Від початку своєї кар'єри він здолав 22 572 кілометри. У внутрішній кишеньці редингота¹ Діпак ретельно зберігає маленький блокнот, де нотує свої підйоми — наче льотчик, який веде облік годин польоту.

Через рік, п'ять місяців і три тижні він здолає 23 448 кілометрів — висоту Нанда-Деві, помножену на три тисячі. Подвиг і мрія всього його життя. Кожен знає: «Богиня радості» — найвища гора, повністю розташована на території Індії.

Ручний ліфт Діпака — раритет. В усьому Нью-Йорку залишилося тільки п'ятдесят три кабіни, керовані важелем. Але для мешканців цього будинку він є ніби спогадом про вишуканий спосіб життя.

Діпак — представник професії, що вимирає. Чоловік і сам не знає, засмучує його цей факт чи сповнює гордості.

Щоранку о 6:15 Діпак заходить до будинку № 12 через службовий вхід. Спускається сходами в підвал і прямує до шафки у підсобці. Залишає там завеликі штани й вилянула куртку, одягаючи натовмість білу сорочку, фланелеві штани й редингот, пластрон якого гордо прикрашає вишита золотом адреса його роботи. Він зачісує назад рідке волосся й натягує на голову картуз, а тоді зиркає в маленьке люстерко, причеплене до дверей комірчини, і йде змінювати містера Ріверу.

Потім він півгодини начищає кабіну: спершу витирає м'якою ганчіркою лаковане дерево, потім полірує мідне руків'я. Зайти до його ліфта — наче здійснити коротку мандрівку у вагоні Східного експреса, або, якщо підняти голову й помилуватися фрескою в стилі Ренесансу, що оздоблює стелю, — здійнятися до небес у королівській труні.

Сучасний ліфт обійшовся б мешканцям значно дешевше. Але як виміряти цінність вітання та уважного ставлення? Як оцінити

¹ Редингот — різновид старовинного одягу для верхової їзди, щось середнє між пальтом і довгим сюртуком з прямими полами й розрізом ззаду. (Тут і далі прим. перекл.)

терплячість того, хто делікатно залагоджує конфлікти між сусідами, важливість того, хто зігріє ваші ранки добрим словом, підкаже, котра година, не забуде про ваш День народження, пригляне за квартирою, доки ви мандруєте, і втішить своєю присутністю, коли ви повертаєтесь у самотній дім на порозі ночі? Ліфтер — значно більше, ніж професія. Це духовний сан.

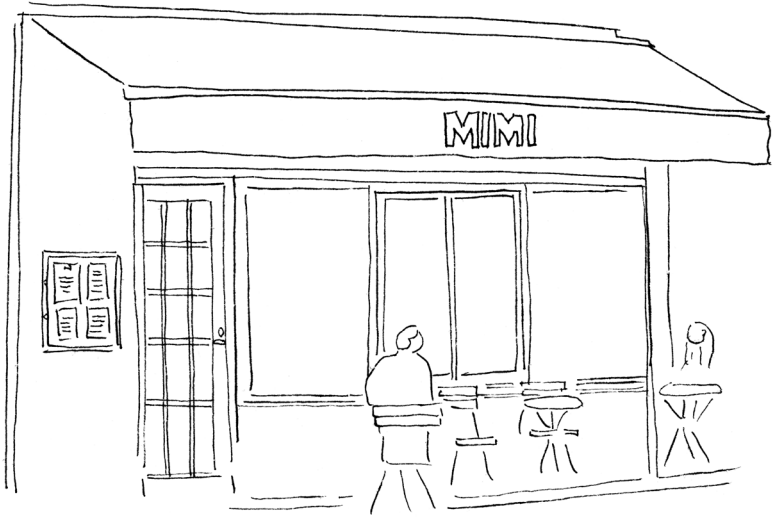
Протягом тридцяти дев'яти років кожен день Діпака скидався на решту. Між годинами пік уранці та ввечері він влаштовується за бюроком у вестибюлі. Коли з'являється відвідувач, Діпак зачиняє двері будинку й проводить гостя до свого ліфта. Також він приймає пакунки і двічі на день мие величезне дзеркало та скляні панелі кованих дверей. О 18:15, коли містер Рівера приходить заступити на зміну, Діпак урочисто передає йому свої володіння. Тоді спускається у підвал, вішає білу сорочку, фланелеві штани й редингот, кладе на полицю картуз, одягається у звичне міське вбрання, зачісує волосся назад, зиркає у дзеркало й шкандибає до метро.

Станція «Вашингтон-сквер» не дуже популярна, тож Діпаку завжди вдається знайти собі місце, яким він одразу ж поступається першій зустрічній пасажирці, коли вагон заповнюється на станції «34-та вулиця». На 42-й вулиці більшість людей виходить, тож Діпак знову сідає, розгортає газету й поринає у світові новини аж до 116-ї. А потім долає пішки сімсот метрів, що відділяють його від дому. Він повторює цей маршрут вранці та ввечері, під літнім сонцем, осіннім дощем чи сніговими бурями, що ринуть із зимового неба.

О 19:30 він приходить до дружини й вечеряє у її товаристві. За тридцять дев'ять років Лалі та Діпак лише раз порушили цю традицію. Лалі тоді було всього двадцять шість, у неї почалися перейми, а переляканий Діпак стискав її долоню в машині швидкої допомоги. День, який мав стати найщасливішим у їхньому житті, обернувся трагедією, про яку вони ніколи не говоритимуть.

Кожного другого четверга Лалі з Діпаком влаштовують романтичну вечерю в маленькому ресторанчику в Іспанському Гарлемі.

Діпак цінує своє розмірене буття не менше, ніж кохає дружину. Але того вечора, саме коли він умощувався за столом, спокійна плинність його буття мала порушитись.

Літак «Ейр-Індія» приземлився в аеропорту Джона Фітцджеральда Кеннеді. Санджай піднявся, щоб забрати сумку з багажної полиці, й рушив до пасажирського трапа. Тішачись, що вийшов з літака першим, він жваво покрокував вузьким коридором. Захеканий молодик увійшов до великої зали, де розташувалися кабінки офіцерів імміграційної служби. Працівник не дуже привітно поцікавився метою візиту Санджая до Нью-Йорка. На те новоприбулий відповів, що приїхав з пізнавальною метою, і продемонстрував запрошення від тітки, яка виступила гарантом його платоспроможності. Офіцер не переобтяжував себе читанням, проте підвів голову, аби подивитися на Санджая. То була тривожна мить, коли, просто спираючись на оцінку зовнішності, будь-якого іноземного гостя могли відправити в кімнату для допитів, а потім і взагалі відіслати в рідну країну. Офіцер лише поставив штамп, надряпав дату, до якої Санджай мав право перебувати на американській території, і наказав рушати далі.

Чоловік забрав валізу з транспортера, пройшов митний контроль і рушив до місця зустрічі, де чекали водії лімузинів. Він помітив своє ім'я на табличці, яку один з них тримав у руках. Водій забрав його валізу і провів до машини.

Чорний «краун» мчав по просторому, як на початок ночі, 495-му шосе. Сидіння було м'яке, і Санджай, утомлений довгим перельотом, хотів подрімати. Але водій цьому завадив, завівши розмову, коли в далині замайорили вежі Мангеттену.

— Ви тут у справах чи розважаєтесь? — запитав він.

— Це можна поєднати, — відказав Санджай.

— Тунель чи міст?

Водій нагадав, що Мангеттен — острів, тож треба обрати, як до нього дістатися, а тоді запевнив, що краєвид з мосту Квінсборо вартий невеликого об'їзду.

— Ви з Індії?

— З Мумбаї, — підтвердив Санджай.

— Отже, зрештою ви станете водієм, як і я. Так трапляється з більшістю індійців, що прибувають сюди. Спершу «жовтий кеб», для хитріших — «убер», а для групки обраних — лімузин на кшталт цього.

Санджай подивився на картку, причеплену до бардачка. Біля світлини водія було зазначено його ім'я, Маріус Зобонья, і номер ліцензії — 8451.

— У Нью-Йорку немає польських лікарів, учителів чи інженерів? Маріус почухав підборіддя.

— Я таких не знаю. Хоча фізіотерапевт моєї дружини — словак, — визнав він.

— Це чудова новина, яка сповнює мене надії. Ненавиджу керувати.

На тому водій замовк. Санджай витягнув з кишені телефон, аби перевірити повідомлення. Програма його перебування у Нью-Йорку мала бути напруженою. Треба б якомога швидше розквитатися з родинними обов'язками. Традиція вимагала подякувати тітоньці, яка так люб'язно надала йому рекомендаційного листа, — а це справді було дуже люб'язно, бо вони ніколи не бачилися.

— Ми далеко від Гарлема? — запитав він у водія.

— Гарлем великий. Вам який треба — Східний чи Західний? Санджай розгорнув листа і перевіряв адресу на конверті.

— 225-та Східна, 118-та вулиця.

— За чверть години, — повідомив водій.

— Чудово, уперед. Потім я поїду до «Плази».

Машина пролетіла швидкісною магістраллю вздовж Іст-Ривер та річки Гарлем, а тоді зупинилася перед багатоповерхівкою з червоної цегли, збудованої у сімдесятих.

— Ви певні, що вам сюди? — запитав Маріус.

— Так, а що?

— Іспанський Гарлем — це пуерто-риканський район.

— Може, моя тітка — індіанка з Пуерто-Рико, — іронічно відказав Санджай.

— На вас зачекати?

— Зробіть ласку. Я ненадовго.

З міркувань безпеки він витягнув валізу з багажника і рушив до будівлі.

*

Лалі поставила каструлю на стіл, підняла кришку — і смаковиті пахощі наповнили їдальню. Повернувшись, Діпак з подивом побачив, що дружина вбралася в сарі, якого ніколи не носила. Але те,

що вона приготувала його улюблену страву, викликало ще більше здивування. Лалі подавала таке частування лише на свята. Хоча, може, у його дружині нарешті переміг здоровий глузд. Навіщо обмежувати радощі рідкісними нагодами? Сівши за стіл, Діпак поділився новинами дня. Йому подобалося підбивати підсумки того, що він прочитав у метро. Лалі слухала його неухважно.

— Може, я забула тобі сказати, але мені телефонували з Мумбаї, — промовила вона, накладаючи чоловікові ще одну порцію.

— З Мумбаї? — перепитав Діпак.

— Так, наш небіж.

— Який це? У нас близько двадцяти племінників і племінниць, яких ми не знаємо.

— Син мого брата.

— А, — позіхнув Діпак, відчуваючи, як його долає сон. — У нього все гаразд?

— Мій брат помер двадцять років тому.

— Та ні, у твого небожа!

— Ти дуже скоро про це дізнаєшся.

Діпак поклав виделку.

— Що ти маєш на увазі під «дуже скоро»?

— Зв'язок був поганий, — лаконічно відказала Лалі. — Як я зрозуміла, він хотів би провести час у Нью-Йорку і шукав, де йому зупинитися.

— І як це стосується нас?

— Діпаку, відколи ми поїхали з Мумбаї, ти мені всі вуха продиждчав своїми тирадами про велич Індії. Часом мені здається, ніби вона застигла в часі, наче наскельний живопис. Аж ось Індія приходить до тебе. Чим же ти невдоволений?

— До мене не Індія приходить, а твій небіж. Що ти взагалі про нього знаєш? Він порядний? Якщо він хоче у нас замешкати, то, мабуть, не має ані цента в кишені.

— Як і ми, коли прибули сюди.

— Але ми мали намір працювати, а не сидіти на шії у незнайомих.

— Кілька тижнів — це ще не кінець світу.

— У моєму віці кілька тижнів — це, може, все, що мені лишилося.

— Ти стаєш кумедним, коли драматизуєш. У будь-якому разі, тебе все одно вдень немає вдома. А я з радістю покажу йому місто. Ти ж не позбавиш мене такого задоволення?

— І де він спатиме?

Лалі кинула погляд у кінець коридору.

— Навіть не думай! — скипів Діпак.

Він поклав рушника, перетнув вітальню й відчинив двері до блакитної спальні. Чоловік сам пофарбував її тридцять років тому. Він ще ніколи не знав такого болю, як тоді, коли викидав власноруч зроблену колиску. Відтоді він заходив до цієї кімнати лише раз на рік, сідав на стілець біля вікна і мовчки молився.

У Діпака перехопило подих, коли він побачив, як дружина змінила кімнату.

Лалі підійшла до нього зі спини й обійняла.

— Подих юності нам не зашкодить.

— А коли він приїде, цей племінник? — запитав Діпак, коли почувся дзвінок домофона.

*

Чекаючи гостя на сходовому майданчику, Лалі поправила сарі й провела рукою по зібраному у високий пучок волоссю, яке підтримував світлий роговий гребінь.

Санджай прочинив двері ліфта. На ньому були джинси, біла сорочка, підігнана по фігурі куртка й елегантні спортивні черевики.

— Я не таким тебе уявляла, — промовила вона трохи спантелено. — Почувайся як удома.

— Можна обійтися й без цього, — пробурчав Діпак позаду неї. — Я подам нашому випадковому гостю чаю, а ти підеш і переодягнешся.

— Не слухай цього старого буркуна, — втрутилася Лалі. — Діпак кепкує з мого вбрання, але ж я не знала, яка людина постукає в наші двері. Наша родина була такою консервативною...

— Індія дуже змінилася. Ви чекали на мене?

— Звісно ж, я на тебе чекала. Ти дуже на нього схожий, — зітхнула Лалі, дивлячись на гостя. — Здається, ніби я знову бачу брата, з яким не розмовляла сорок років.

— Не набридай йому старими побрехеньками. Певно, він утомився, — перебив її Діпак і провів гостя до їдальні.

Лалі повернулася, змінивши сарі на штани й блузку, і побачила, що чоловіки сидять за столом і щосили намагаються підтримувати розмову. Вона подала печиво, запитала у небожа, чи добре

минула подорож, а також порадила, які місця у Нью-Йорку варто відвідати. Лалі намагалася говорити за двох, оскільки її чоловік виявився не дуже красномовним. Санджай вичікував моменту, коли можна буде піти, не проявивши неповаги. Він потамував позіхання, давши Діпаку привід сказати, що всім уже пора відпочивати.

— Твоя кімната готова, — оголосила Лалі.

— Моя кімната? — захвилювався Санджай.

Жінка взяла племінника під руку й повела його до блакитної спальні. Санджай стримано роззирнувся по кімнаті.

Лалі застелила розкладний оксамитовий диван із широкими бильцями помаранчевими простирадлами, поклала дві квітчасті подушки й клаптикову ковдру ручної роботи. Вона перенесла столик із передпокою і поставила на нього глиняний горщик із паперовими квітами.

— Сподіваюся, тобі тут сподобається. Я така щаслива, що ти до нас завітав!..

Лалі опустила штори й побажала племінникові доброї ночі.

Санджай поглянув на годинник: 19:15. Перспектива пожертвувати напівлюксом у «Плазі» з видом на Центральний Парк заради кімнатки площею в шість квадратних метрів у Східному Гарлемі жахала його, тож він заходився вигадувати, як же вирватися з пастки, не образивши тітоньку. Бранець власної ввічливості, він зателефонував водієві й придушеним голосом повідомив, що більше не потребує його послуг. Дослухаючись до писку дивана під сидіннями, він мріяв про королівське ліжко, в якому мав заснути.

*

У будинку № 12 на П'ятій авеню Хлоя відчинила двері квартири площею двісті п'ятдесят квадратних метрів. Поклала ключі на герідон¹ у передпокої й рушила коридором. Цей коридор із фотографіями на стінах скидався на галерею її життя. Деякі світлини їй подобалися, наприклад та, на якій батькові було тридцять і його густа шевелюра та обличчя Індіани Джонса зачаровували її подруг-старшокласниць. А інші вона ненавиділа, як ось цю, де їй вручають медаль після забігу в Сан-Франциско, а мати стоїть похнюпившись — уже наступного дня вона зібрала валізи й пішла. А ще

¹ Герідон (фр. *guéridon*) — маленький круглий столик на одній ніжці.

вона відчувала ностальгію, зупиняючись перед світлиною з песиком, який був частиною родини, — ще коли батьки були разом і родина існувала.

З бібліотеки пробивалася смужка світла. Дівчина мовчки заїхала досередини й поглянула на батька. Його волосся досі було густим, але руда барва обернулася на попіл. Зігнувшись над столом, професор Бронштейн перевіряв роботи студентів.

— Як минув твій день? — запитала вона.

— Викладати кейнсіанство купці прищавих студентів веселіше, ніж може здатися. А твій кастинг як? — запитав він, не підводячи очей.

— Дізнаюся за кілька днів, якщо мене запросять на другу співбесіду — і якщо мені не надішлють мільйонного листа з поясненнями, чому я не підходжу.

— Ти не вечереєш із Шопенгауером?

Хлоя поглянула на батька й повернулася до дверей.

— Не хочеш провести вечір у ресторані з дочкою? Я буду готова за півгодини, — додала вона, перш ніж зникнути.

— Двадцять хвилин! — гукнув він їй навздогін.

— Стільки часу знадобиться, лише щоб наповнити ванну. Коли ти нарешті полагодиш сантехніку, я встигатиму! — почулося здалеку.

Професор Бронштейн відчинив шухлядку, понишпорив серед паперів у пошуках старого кошторису і похмуро подумав про суму, яку ще треба заплатити. Поклав документ на місце й знову поринув у роботу, аж доки, значно пізніше, Хлоя знову не постукала у двері.

— Я зателефонувала містеру Рівері, поквапся.

Містер Бронштейн накинув куртку й наздогнав доньку в коридорі. Дверцята ліфта вже були відчинені. Хлоя заїхала всередину першою, а батько прилаштувався за нею.

— Діпак казав, що ви нікуди сьогодні не збираєтесь, — мало не вибачався нічний ліфтер.

— Плани змінилися, — весело відповіла Хлоя.

Рівера натиснув на важіль, і кабіна спустилася. На першому поверсі чоловік прочинив ґрати й відступив, даючи дорогу Хлої.

На вулиці було тепло, а нічне небо вражало темною синявою.

— Ходімо прямо, до «Клодетт», — запропонував професор.

— Не можна без кінця зловживати їхньою щедрістю. Одного дня доведеться повернути борг.

— Без кінця — ні, але ще трохи можна. І так, можеш тішитись. Сьогодні я заплатив бакалійнику.

— Повечеряймо краще в «Мімі», я тебе запрошую.

— Ти їздила до матері просити гроші? — стурбовано запитав містер Бронштейн.

— Не зовсім. Я справді її навідала. Ми мали провести разом час, але вона саме збирала валізи. Жиголо везе її до Мексики, точніше, вона його туди везе. І щоб якось перепросити, вона витягла кілька купюр із сумки й порадила мені купити собі одягу.

— Може, тобі варто було так і вчинити.

— У що б я не вбралася, їй завжди буде не до смаку. Зате нам з тобою до смаку французька кухня, — відповіла вона, спускаючись вулицею.

— Не квапся так, я ж на своїх двох! — гукнув містер Бронштейн. — І припини вже обзивати Родріго, вони живуть разом п'ятнадцять років.

— Він на двадцять років молодший, і вона його утримує.

Вони перетнули парк Вашингтон-сквер і спустилися на вулицю Салліван. Містер Бронштейн зайшов у «Мімі». Дівчина з ресепшну прийняла їх і повідомила, що столик готовий, хоча з десяток клієнтів чекали біля бару. Завсідники користувалися певними перевагами. Професор влаштувався на лавці, а офіціант прибрав стільця навпроти, аби звільнити місце для інвалідного візка Хлої. Дівчина наблизилася до пари, що не відривала від неї погляду.

— Це модель «Карман С115», обмежений випуск. Дуже рекомендую. Він зручний і легко складається, — уточнила вона, а тоді приєдналася до батька.

— Я візьму ньокі по-паризьки, а ти? — запитав він трохи напружено.

Вона віддала перевагу цибулевому супу й замовила два келихи померолою.

— І хто з вас не прийшов на побачення? — запитав старий.

— Ти про що?

— Зранку ти казала, що повернешся пізно, і ти доволі довго копирсалася в гардеробі.

— Вечір з подружками. Але після прослуховування я так стомилася, що...

— Хлоє, ну будь ласка!

— Джуліус перевантажений, я просто першою скасувала зустріч.

— Викладач філософії з прізвищем Шопенгауер мусить відповідальніше ставитися до зобов'язань! — зіронізував батько.

— Тату, може, змінімо тему?

— А як справи в жінки, якою ти займалася? Якщо не помиляюся, партнер ставився до неї як до речі. Нещодавно ти пояснювала, що поведінка цього чоловіка — причина її нещастя і — парадоксально — джерело її щастя.

— Я тобі цього не пояснювала. Принаймні не так. Вона страждає на щось на кшталт стокгольмського синдрому й так мало себе цінує, що почувається вдячною за крихти кохання, які він їй дає.

— Ти порадила їй залишити цього типа й пошукати когось, вартого кохання?

— Моя роль обмежується тим, що я вислуховую пацієнтів і допомагаю їм зрозуміти, що вони самі кажуть.

— Ти хоча б придумала, як розв'язати її проблему?

— Так, я над цим працюю, вчу її бути вимогливішою. І вона робить неабиякі успіхи. Але якщо ти намагаєшся щось мені сказати, висловлюйся конкретніше.

— Лише те, що ти не маєш бути менш вимогливою, ніж інші жінки.

— Це так ти змінюєш тему? У тебе синдром ревнивого татуса.

— Мабуть, ти маєш рацію. Якби ж я міг порадитися з тобою до того, як твоя матір мене залишила... Але тобі було лише тринадцять, — зітхнув професор. — Навіщо ти бігаєш по кастингах, якщо доволі успішно займаєшся своєю справою?

— Тому що я тільки починаю медичну кар'єру, у мене лише три пацієнти і ми бідні як церковні миші.

— Ти не маєш перейматися через наші фінансові справи. Якщо все буде гаразд, я скоро підпишу угоду на цикл лекцій, і ми знову будемо на плаву.

— Але вони виснажать тебе і заберуть далеко. Час мені ставати самостійною.

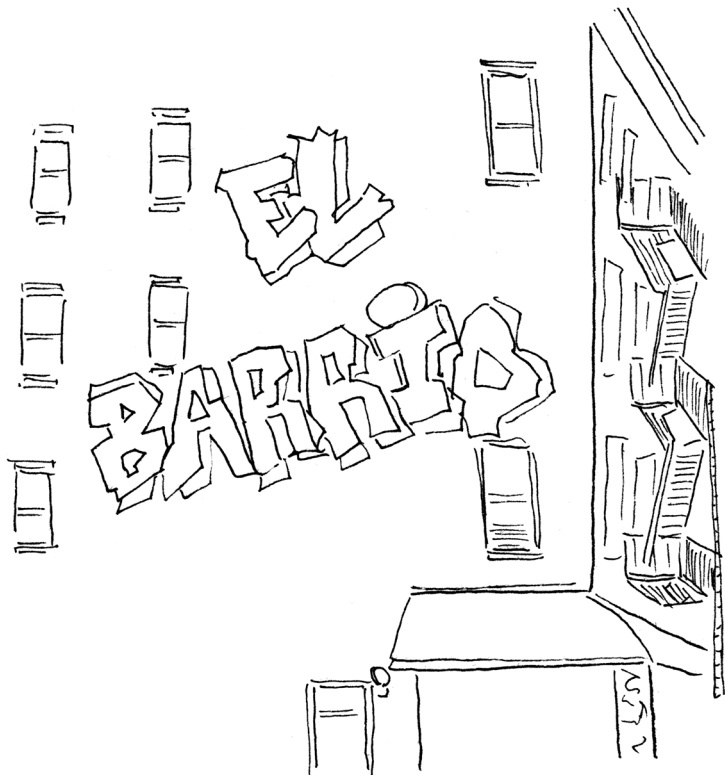
— Нам доведеться переїхати. Ця квартира не на наші статки. Витрати залишають нас голими й босими.

— Я двічі поверталася до життя у цій квартирі: після нашого від'їзду з Коннектикуту й після нещасного випадку. А ще я хочу, аби ти тут постарів.

- Боюся, моя старість не за горами.
- Тобі лише п'ятдесят сім, і люди, які спостерігають за нами, переконані, що ми — пара.
- Це ж які?
- Столик у мене за спиною.
- Звідки тобі знати, що вони на нас дивляться?
- Відчуваю, от і все.

Вечори Хлої з батьком часто завершувалися маленькою грою, що дарувала задоволення їм обом. Вони пильно дивилися одне на одного, і кожен намагався вгадати, про що думає інший, спираючись тільки на міміку чи порухи голови. Цю розвагу завжди помічали люди за сусідніми столиками. То була рідкісна мить, коли Хлої подобалося, що за нею спостерігають, адже дивилися саме на неї, а не на її інвалідний візок.

*

Квітчасті штори з органзи практично не захищали від денного світла, тож Санджай розплющив очі ще на світанку. Він запитав себе, де знаходиться, але рожевий і блакитний кольори кімнати не залишали місця для сумнівів. Він сховав голову під подушку і знову заснув. За кілька годин схопив мобільний з нічного столика й підскачів на ліжку. Квапливо одягнувшись, зі скуйовдженим волоссям він вискочив із кімнати.

Лалі чекала на нього за столом у кухні.

— Хочеш відвідати музей мистецтва Метрополітен чи музей Соломона Гугенгайма? А може, тебе цікавить прогулянка в Китайський квартал, Маленьку Італію, Ноліту, Сохо?.. Усе, що захочеш.

— А де ванна? — спантеличено запитав він.

Лалі навіть не намагалася приховати розчарування.

— Поснідай, — наказала вона.

Санджай уместився на стілець, який Лалі підштовхнула до нього ногою.

— Згода, — поступився він. — Але дуже швидко, бо я спізнююся.

— А чим ти займаєшся, якщо не секрет? — запитала вона, наливаючи молоко в миску з пластівцями.

— Хай-теком.

— І що це означає, хай-тек?

— Ми розробляємо нові технології, що полегшують людям життя.

— А можеш розробити мені небожа, який витягне мене з повсякденної рутини? З яким я можу погуляти, поговорити про свою країну, почути новини про родину, з якою так довго не спілкувалася?

Санджай підвівся й несподівано для себе самого поцілував тітку в чоло.

— Обіцяю, — кинув він, спантеличений таким несподіваним теплом. — Щойно зможу. Але зараз я справді маю бігти працювати.

— Біжи. Я вже звикла до твоєї присутності. І, раптом ти замислив щось таке, навіть не думай спати деінде, окрім мого дому, поки

ти у Нью-Йорку. Мене це страшенно зачепить. Ти ж не наважишся образити члена родини, правда?

Невдовзі Санджай вийшов із квартири, але валізу залишив — тепер у нього не було вибору.

Він розглядав Іспанський Гарлем приємного весняного дня. Барвисті вітрини, переповнені тротуари, захаращені вулиці, звуки клаксонів... Цьому хаосу бракувало тільки рикш. Двадцять годин у літаку — аби опинитися в пуерто-риканській версії Мумбаї. Останнім ударом став дзвінок у «Плазу» — Санджай скасував бронювання, а тоді пірнув у метро.

Відколи тітка поїхала з Індії, країна змінилася, але деякі традиції залишилися непорушними. Повага до старших — одна з них.

*

Коли Санджай вийшов з метро на станції «Четверта вулиця», він уже спізнавався на зустріч. Крокуючи вздовж огорожі парку Вашингтон-сквер, він почув мелодію. Замість обігнути парк, він пірнув у нього, зачарований, як дитина Гамельнським щуроловом¹.

Посеред алеї грав трубач. Його ноти зринали до гілля американських лип, норвезьких кленів, китайських в'язів і північних катальп. Близько двадцяти відпочивальників стояли навколо музиканта. Заворожений Санджай підійшов і вмоствився на лавці.

— Це буде наша мелодія, не можна її забувати, — прошепотіла молода жінка, що сиділа поруч.

Здивований, він озирнувся.

— У всіх є мелодія, що лунає в мить зустрічі, — грайливо продовжила вона.

Вона променилася радістю.

— Та я жартую. Ви мали такий захоплений вигляд, що це було навіть зворушливо.

¹ Гамельнський щуролов — персонаж середньовічної німецької легенди про музику, який звільнив місто від щурів. Магістрат вирішив ошукати його і не заплатити винагороду, за що флейтист жорстоко помстився: він зачарував музикою всіх дітей і вивів їх із міста.

— Мій батько божественно грав цю композицію на кларнеті. «Маленька квітка»¹ — його улюблена мелодія, що супроводжувала мене все дитинство.

— Скучили за своєю країною?

— Гадаю, ще рано, я не так давно приїхав.

— Ви здалеку?

— З Іспанського Гарлема, це за півгодини звідси.

— Туше. Ми квити, — весело відповіла вона.

— Я з Мумбаї, а ви?

— Мешкаю на розі цієї вулиці.

— Ви часто приходите в цей парк?

— Майже щоранку.

— Отже, можливо, мені пощастить знову вас побачити. А тепер мушу бігти.

— У вас є ім'я? — запитала вона.

— Так.

— Дуже приємно, містере «Так». Я Хлоя.

Санджай усміхнувся, помахав їй і рушив далі.

*

Будинок, де працював Сем, стояв на розі вулиць 4-ї Західної й Мак-Дугала, що огинала парк із півдня. Санджай представився на ресепшні, де його попросили зачекати.

— А ти зовсім не змінився! — вигукнув Санджай, побачивши друга.

— Ти також. Усе так само пунктуальний. Хіба в «Плазі» не будуть на прохання?

— Я оселився в іншому готелі, — безтурботно відказав Санджай. — До справи?

Сем і Санджай познайомилися в Оксфорді п'ятнадцять років тому. Санджай вивчав інформатику, а Сем — економіку. Сема Англія дивувала куди більше, ніж Санджая.

Повернувшись до Індії, Санджай заснував успішне підприємство. А Сем обіймав у Нью-Йорку посаду менеджера з роботи з клієнтами у брокерській компанії.

¹ «Маленька квітка» («Petite fleur») — інструментальна композиція піонера джазу Сіднея Беше, записана у 1952 році.

Дружба, що зародилася між двома іноземцями, не згасла завдяки електронній пошті. Вони регулярно обмінювалися новинами, тож коли Санджай надумав зібрати гроші в Сполучених Штатах, щоб дати новий імпульс своїм проектам, він одразу ж зателефонував Семові. Санджай ненавидів говорити про гроші, що трохи заважало кар'єрі керівника підприємства. Цілий ранок давні друзі розробляли досьє, щоб подати його інвесторам. Прогнозовані показники були спокусливими, але Сем вважав презентацію Санджая хаотичною, тому довелося все починати спочатку.

— Ти надто розпливчастий і відхиляєшся від теми. Наші інвестори мають бачити в тобі довгострокового партнера, а не лише розробника додатка, яким би геніальним він не був. Вони мріють про Індію.

— Ти хочеш, аби я носив тюрбан і вимовляв «р» на індійський лад, щоб звучати екзотичніше?

— Це було б краще, ніж джинси й зім'ята сорочка. Америці не бракує розробників програм. Вкладників ваблять сотні тисяч користувачів твоєї соцмережі в самому лише Мумбаї.

— Може, краще взагалі ти вступиш? Здається, ти ліпше за мене знаєш, що варто говорити, а що ні.

Сем пильно поглянув на друга. Санджай походив із заможної індійської родини. А батьки Сема — прості комерсанти з Вісконсину, які ще десять років виплачували кредит за його навчання.

Якщо йому вдасться владнати цю справу, то він зможе довести керівникові, що гідний великомасштабних проектів. Можливо, йому навіть запропонують посаду старшого партнера, а це — нагода змінити життя.

Прагматичний Сем нітрохи не заздрив Санджаю. Навпаки, він ним захоплювався. Але американець мав намір скористатися репутацією родини Санджая, щоб привабити клієнтів, навіть якщо сам програміст із цілком гідних причин прагнув цього уникнути за всяку ціну.

— Зрештою, чом би й ні? — відказав Сем. — В універі виступи вдавалися мені краще, ніж тобі.

— Якби заняття проводили на гінді, усе було б зовсім інакше.

— Ще не факт. Піди прогуляйся. Коли повернешся, я презентую тобі твій проект, і ти скажеш, чи переконую я краще за тебе!

— І коли мені повернутися, щоб насолодитися твоєю презентацією?

— За годину, більше мені не треба! — відповів Сем.

Вийшовши з будівлі, Санджай опинився перед огорожею парку, але трубач уже зник, а разом з ним і мелодія «Маленької квітки». Чоловік зателефонував тітці й запросив її на обід.

*

За півгодини Лалі прибула до фонтана в парку Вашингтон-сквер.

— Мене вабить висока кухня, тож обирай найкращий ресторан району. Звісно ж, я пригощаю, — сказав Санджай, зустрівши тітку.

— Нащо витратити гроші? Я принесла нам кошик із купою смакоти.

Доки жінка розстеляла паперову скатертину на газоні, ставила картонні тарілки й пластикові столові прибори, Санджай намагався збагнути, за що доля так на нього напосілася.

— Кумедно, що ми зустрілися саме в цьому парку, — зауважила Лалі.

— Чому? Поруч розташований офіс мого партнера.

— Мій партнер також працює поруч.

— Яким був мій батько в дитинстві?

— Стриманим. Він завжди спостерігав за іншими. Трохи схожий на тебе. Не намагайся заперечувати, вчора ти не спускав Діпака з очей. Але навряд чи ти багато побачив, бо за насупленим обличчям ховається чоловік, повний сюрпризів. Він досі не перестає мене дивувати.

— Чим він займається?

— Ти влаштував мені допит, а сам нічого не розповідаєш! Він керує.

— Таксі?

— Ліфтом, — засміялася Лалі. — Він провів усе життя в кабіні, старшій за нього самого.

— А як ви познайомилися?

— У парку Шиваджі. Я обожнювала дивитися крикетні матчі. І ходила туди щонеділі. То була мить свободи для мене. Якби батько дізнався, що я ходжу дивитися на хлопців на спортмайданчику, мені б дали добрячої прочуханки. Діпак надзвичайно відбивав.

Зрештою він помітив самотню дівчину, яка зовсім сама сиділа на трибунах. В молодості я була гарненька. Одного дня, коли рахунок був надзвичайно щільним, Діпак поглянув на мене — і пропустив удар. Діпак чудово відбивав м'ячі суперників, тож це здивувало всіх. Усіх, крім мене. Коли матч завершився, він сів на два ряди нижче за мене — і мови не було, аби нас хтось помітив. Він сказав, що через мене пережив серйозне приниження і, щоб спокутувати провину, я маю прийти до нього на побачення. Я так і зробила наступної неділі, але цього разу ми залишили парк і рушили гуляти вздовж затоки Махім. Ми влаштувалися у підніжжі храму й почали розмову, яка так ніколи й не закінчилася. Ми вже сорок років живемо разом, і коли він іде на роботу зранку, я досі сумую; настільки, що часом приходжу на прогулянку в цей парк. Він працює на початку П'ятої авеню, в будинку № 12, — уточнила вона, вказуючи на арку посеред парку Вашингтон-сквер. — Але він ненавидить, коли я йому заважаю. Той клятий будинок — його королівство.

Лалі замовкла і пильно поглянула на небожа.

— Насправді ти схожий на мене, а не на мого брата. Я це бачу в твоєму погляді.

— Що ти бачиш? — іронічно запитав Санджай.

— Гордість і мрії.

— Мені час іти працювати.

— Повертаєшся у свій хай-тек? — поцікавилася вона.

— Це не місце, радше моє королівство. Не чекайте мене сьогодні на вечерю, я дуже заклопотаний. Повернуся безшумно.

— Я все одно тебе почую. Розважайся, а завтра чи іншого дня ми підемо подивитися на кілька моїх улюблених місць.

Санджай провів тітку до станції метро. Повертаючись до офісу Сема, він вихопив поглядом піддашок будинку № 12 на П'ятій авеню.

*

Вестибюлі розповідають історії будинків, їхніх мешканців, чудернацького сусідства людей, практично не знайомих між собою. Сходовими майданчиками пролітають важливі миті їхніх життів — народження, весілля, розлучення, смерті, — але товсті стіни буржуазних помешкань нічого не пропускають у свій затишок.

Вестибюль, куди щойно потрапив Санджай, було оздоблено дубовими панелями. Величезна люстра з кришталевими вставками осявала розкішний інтер'єр, відбиваючись на мармуровій підлозі блискучою зіркою, промені якої розходилися навсідч. Не було жодної випадковості, яка порушила б старовинну атмосферу. На бюрку спав бакелітовий телефон, позичений з іншої доби; колись ним послуговувалися, щоб викликати консьєржа, але пристрій уже давно мовчав. Чорний зошит, сторінки якого ледаче заповнювалися іменами відвідувачів, лежав розгорнутий. За бюрком дремав Діпак. Кляцання розкішних дверей нічого не змінило.

Санджай стиха кашлянув — і Діпак здригнувся.

— Чим могу вам допомогти? — ввічливо запитав він, поправляючи окуляри.

Побачивши, хто саме до нього завітав, ліфтер насупився.

— Що ти тут робиш?

— Я прийшов у місце, про яке моя тітка відгукувалася як найкраще.

— Ти ніколи не заходив до багатопверхівок? Мешкаєш у нетрях Дхараві?

— Я хотів подивитися на славнозвісний ліфт...

— Про який Лалі також тобі розповіла.

— Здається, він неймовірний, і треба бути справжнім майстром, аби керувати ним.

— Це правда, — піддався на лестощі Діпак.

Діпак роззирнувся, аби переконатися: вони були самі. Він схопив картуз і примостив його на голові. Санджай визнав, що в цій гарній формі названий дядько скидався на командира бойового літака.

— Гарзд, — пробурмотів він, — у цей час ліфтера ніхто не викликає, тож іди за мною, влаштуємо екскурсію, але таємно, второпав?

Санджай погодився. Він почувався так, ніби йому дозволили зайти до музею після закриття. Діпак відчинив дверцята ліфта і запросив небожа до кабіни. Поклавши долоню на руків'я, він зачекав кілька секунд, ніби для того, щоб сповнити коротку мандрівку, в яку вони вирушають, більшої урочистості.

— Слухай, — мовив він. — Кожен звук має значення.

Санджай відрізнив електричний тріск, потім гудіння мотора, що прокидається, і шум, з яким повільно піднімалася кабіна.

— Бачиш, — додав Діпак, — він розігрує партитуру. Між різними поверхами — різні ноти. Я впізнаю їх навіть із заплющеними очима. Вони вказують, де я перебуваю і якої миті маю опустити важіль, щоб повільно спинити кабіну.

Ліфт доїхав до шостого поверху. Діпак завмер, очікуючи на вияв захоплення. Здавалося, він ставився до цього дуже серйозно, тож Санджаю довелося вдати, ніби він надзвичайно вражений.

— Спуск іще кращий і вимагає значної вправності через противагу, яка важча за нас. Розумієш?

Санджай знову кивнув. Але щойно кабіна рушила, задзеленчав мобільний Діпака. Ліфтер ворухнув руків'я і зупинив ліфт.

— Ми зламалися? — запитав Санджай.

— Замовкни, я міркую. Мене викликають на дев'ятий, — повідомив він, запускаючи важіль.

Кабіна піднялася значно швидше, ніж раніше.

— Ви можете навіть швидкістю керувати?

— Певно, це містер Бронштейн. Але час трохи незвичний. Стій за мною і нічого не кажи. Якщо він привітається з тобою, привітайся у відповідь, ніби ти звичайний гість.

На сходовому майданчику дев'ятого поверху чекала молода жінка в інвалідному візку. Вона повернулася спиною до ліфта, щоб заїхати заднім ходом.

— Доброго дня, міс, — ввічливо мовив Діпак.

— Доброго дня, Діпаку, але ми вже двічі віталися сьогодні зранку, — відповіла вона, задкуючи.

Санджай притиснувся до стіни позаду неї.

— А ви не зупинитесь, щоб висадити пана? — запитала Хлоя, коли вони проминали другий поверх.

Діпаку не довелося виправдовуватися, адже ліфт уже спинявся на першому. Старий відчинив дверцята і рішуче зупинив Санджая, який хотів допомогти Хлої виїхати. Діпак поквапився у вестибюль, аби відчинити дівчині двері.

— Вам потрібне таксі, міс?

— Так, будь ласка, — відповіла вона.

І саме тоді події по-справжньому закрутилися. Звідкілясь вигулькнув кур'єр із пакунком, а з-за бюрка долинуло три дзвінки.

Діпак попросив посильного зачекати, що тому страшенно не сподобалося.

— Три дзвінки, це містер Моррісон, — буркнув Діпак. — Гарзд, спершу я подбаю про ваше таксі.

— А хто подбає про мій пакунок? — обурився кур'єр, крокуючи за ними тротуаром.

Хлоя взяла згорток, поклала собі на коліна й підписала квитанцію про доставку.

— О, це для Клерків. Що ж тут може бути? — хитро вигукнула вона.

Діпак кинув важкий погляд на Санджая, що чекав під дашком. Молодик підійшов до Хлої й забрав пакунок.

— Я покладу це на бюрко. Чи ви спершу хочете зазирнути, що всередині? — запитав він.

Виконавши сказане, він знову повернувся на вулицю. Діпак стояв посеред авеню, дмухаючи у свисток і простягаючи вперед руки, щоб упіймати таксі. Однак три жовті «кеби» з увімкненими лампочками промчали повз.

— Я не хочу втручатися у справу, яка мене не стосується, але дзвоник не змовкає, — повідомив Санджай.

— Діпаку, ідіть до містера Моррісона, я і сама впораюся, — втрутилася Хлоя.

— Я займуся таксі, — запропонував Санджай, підійшовши до дядька.

— Будь уважний, будь-що не підійде, — прошепотів Діпак. — Потрібна лише така машина, в якій відсуваються бічні двері...

— Я зрозумів! Не знаю, хто цей містер Моррісон, але він видається нетерплячим.

Діпак завагався і, заскочений зненацька, повернувся в будинок, залишивши Санджая в товаристві Хлої.

— Усе гарзд? — запитав Санджай.

— А чому щось має бути не так? — холодно запитала вона.

— Та нічого, мені просто здалося, ніби ви щось прошепотіли.

— Я мала поїхати раніше й тепер спізнюся.

— Важлива зустріч?

— Так, дуже... Принаймні я на це сподіваюся.

Він вискочив на дорогу й зупинив таксі... зовсім не таке, як йому наказав дядько.

Літературно-художнє видання

ЛЕВІ Марк
Така, як ти
Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *М. Г. Бєднік*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *М. М. Куценко*

Підписано до друку 19.06.2019. Формат 84х108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Literaturna». Ум. друк. арк. 11,76.
Наклад 3500 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика “Глобус”»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

• за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

• на сайті Клубу: www.bookclub.ua
• у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безоплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів

e-mail: publish@ksd.ua

**Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів**

e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57

e-mail: trade@ksd.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-55

e-mail: kyiv@ksd.ua

Леві М.

ЛЗ6 Така, як ти : роман / Марк Леві ; пер. з фр. К. Пітик. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. — 224 с. : іл.

ISBN 978-617-12-6277-5

ISBN 978-2-221-15786-2 (фр.)

Діловий візит до Нью-Йорка успішного молодого бізнесмена з Делі збігся з початком дивних подій у житті мешканців будинку № 12 на П'ятій авеню. Чи, може, це зовсім не збіг?.. Старовинний механічний ліфт. Загадковий молодий ліфтер Санджай. Однак Хлоя, квартирантка з дев'ятого поверху, і не здогадується, ким насправді є новий ліфтер. Як не знає й про те, що він ладен віддати всі скарби світу, аби знову опинитися на дев'ятому поверсі. Відчинити двері, зазирнути їй в очі й промовити: «Я все життя шукав таку, як ти». Між ними — вісім поверхів, одна маленька таємниця й бурхливе, сповнене несподіванок життя...

УДК 821.133.1